

ALBINA

Biblioteca Centrală
Regională
Humedoaara Deva

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

joi 2 XI 1967 ● anul 71 ● seria II ● nr. 1036 ● 8 pag. 25 bani

SATUL DE MÎINE

de arhitect **ROMEO RĂU**
șef de secție în Comitetul de Stat
pentru Arhitectură și
Sistemăzare

Cer cititorului permisiunea să încep aceste rânduri cu o confesie. Cunosc bine satul argeșean, unde am rude apropiate. Faptul acesta mi-a înlesnit observarea nemijlocită a vieții săteanului de azi. Am arhitect, cum era și firesc, și cu ochii arhitectului și am înțeles ce mari probleme ne stau acum în față. Ele sînt determinate de elementele noi din gospodăria săteanului, de cerințele, de civilizație și confort, de o nouă optică de viață, de o rafinare a gusturilor. În structura locuinței apare locul pentru frigider; la construcția caselor se folosesc tot mai mult materiale durabile. Pentru arhitecți și proiectanți în sarcina cărora cade sistematizarea satelor, principiile cu privire la îmbunătățirea organizării administrativ-teritoriale a României și sistematizarea localităților rurale, adoptate de recenta Plenară a C.C. al P.C.R., constituie un document cuprinzător și o prețioasă călăuză.

Ponderea mare a populației rurale (61,8 la sută din totalul țării), numărul mare de localități rurale (14 203 sate), locul important pe care-l ocupă producția agricolă în economia țării, volumul mare de construcții realizate în ultimii cinci ani și în special potențialul de construcție existent azi în mediul rural, justifică pe deplin temeiul recentelor măsuri.

Pornind de la analiza critică, complexă și multilaterală a realității existente, documentul recent enunță principiile ce vor trebui să stea la baza sistematizării satelor. Se arată că sistematizarea localităților rurale se va efectua în cadrul unui program național de ansamblu, bazat pe studii referitoare la amenajarea unor unități teritoriale complexe, cuprinzînd întregul sistem de așezări urbane și rurale care se interconstrucționează reciproc. În cadrul acestor studii se va urmări rezolvarea a două mari obiective: 1) Stabilirea viitoarelor comune și sate; 2) Sistematizarea fiecărei comune și fiecărui sat.

Studiile de sistematizare teritorială întocmite pînă în prezent cu caracter experimental într-o serie de raioane exemplu: Videle, Iștria, Făurei, Botoșani, Drăgășani, au scos în evidență necesitatea concentrării investițiilor de stat, cooperatiste și particulare, spre dezvoltarea anumitor sate alese pe baza analizei complexe a tuturor factorilor locali.

(Continuare în pag. a 3-a)

SEMICENTENARUL
MARII REVOLUȚII
SOCIALISTE
DIN OCTOMBRIE

Eveniment

epocal

în istoria omenirii

Se împlinesc cincizeci de ani de la victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, moment crucial, sărbătorit de întreaga omenire progresistă. Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a intrat în conștiința întregii lumi progresiste ca evenimentul care a deschis o nouă epocă în istoria mondială, epoca trecerii omenirii de la capitalism la socialism.

Pregătită și desfășurată sub conducerea Partidului Comunist în frunte cu Lenin, Revoluția din Octombrie a constituit expresia unirii într-un singur torent a luptei clasei muncitoare ruse pentru socialism, a mișcării întregului popor pentru pace, a luptei țăranilor pentru pămînt, a aspirațiilor spre eliberare națională ale popoarelor asuprite din Rusia țaristă. Ea a pus în lumină forța de năvălire a masei rurale, rolul lor hotărîtor în transformarea revoluționară a societății. În perspectiva celor cincizeci de ani, cîți se împlinesc la 7 noiembrie de la asaltul Palatului de iarnă, am putea spune asemenea lui John Reed, cronicarul celor „Zece zile care au zguduit lumea”, că Revoluția din Octombrie 1917 a fost „una dintre cele mai minunate din cîte a cîntat vreodată omenirea să înfăptuiască, ea a năvălit în istorie călăuzind masele muncitoare și mizînd totul pe năzuințele profunde și mărețe ale acestora”.

Triumful Revoluției din 1917 marchează în istorie declinul ireversibil al orînduirii burgheze bazată pe exploatarea omului de către om. Concentrînd la maximum mijloacele de producție, imperialismul a ascuțit în așa măsură contradicția dintre caracterul social al producției și însușirea privat-capitalistă a produselor încît, pentru progresul social, revoluția proletară a devenit o necesitate istorică obiectivă. Dar o lovitură puternică sistemului imperialist, slăbindu-i considerabil forțele, marcînd începutul crizei generale a capitalismului. Ca urmare a victoriei Revoluției din octombrie, pentru prima dată în istorie socialismul s-a transformat într-o realitate concretă, a devenit un fenomen cu rol determinat în dezvoltarea ulterioară a întregii societăți omenestii. Desfășurîndu-se sub steagul marxism-leninismului, evenimentele din Octombrie 1917 petrecute în Rusia au constituit verificarea istorică a principiilor generale ale comunismului științific. Este vorba despre pieirea inevitabilă a capitalismului și instaurarea socialismului, despre rolul de avangardă al clasei muncitoare, conduasă de Partidul Comunist, în revoluția și construcția noii societăți, despre dictatura proletariatului și rolul ei în lupta pentru victoria socialismului, despre alianța clasei muncitoare cu

țăranimea și alte pături sociale ale celor ce muncesc sub conducerea clasei muncitoare ca forță hotărîtoare în lupta pentru eliberarea socială, ș.a. Revoluția începută în Octombrie 1917 în Rusia a afirmat cu hotărîre rolul istoric-mondial al clasei muncitoare ca forța cea mai revoluționară, organizată și conștientă a societății, conducătorul maselor în lupta împotriva capitalismului, pentru socialism. Clasa muncitoare rusă și-a creat propriul partid politic, partidul de tip nou, care a unit mișcarea muncitorească cu socialismul științific, a făurit conștiința socialistă a clasei muncitoare înarmînd-o cu teoria marxistă. Sub conducerea Partidului Comunist clasa muncitoare rusă în alianță cu țăranimea, antrenînd în luptă mase largi ale poporului, a înfăptuit revoluția socialistă, devenind pentru prima dată în istoria omenirii, devenind fără drepturi politice și exploatăată, clasă conducătoare a societății.

Statele imperialiste au dezlănțuit o cruciadă împotriva tinerei puteri sovietice, au sprijinit contrarevoluția internă pentru a desființa statul muncitorilor și țăranilor. Dar pentru apărarea cauzei revoluției, alături de oamenii muncii din țărul stat

I. IUGA

(Continuare în pag. 4-5)

CE NE VOR OFERI SERILE LUNGI DE IARNĂ?

- Consiliul de conducere, sfetnic activ
- Generalizarea experiențelor pozitive
- Momentul cultural-distractiv
- Un oaspe așteptat: chimia

Au căzut primele brume, mesagerii ai anotimpului rece. Albul se pregătește să devină culoarea de sezon. Tainul de lumină al zilei scade, avangărzile iernii sînt în prag, și prietenii statornici ai căminului cultural se întrebă cum își vor petrece seriile lungi. Răspunsul îl pot găsi în planurile de măsură. Directorii le-au și întocmit. Cum?

În regiunea PLOIEȘTI, li s-a făcut o recomandare utilă: planul să fie opera consiliului de conducere al căminului cultural, nu numai a directorului. La redactarea planului să contribuie cu propuneri judicioase, izvorite din realitatea și cerințele satului fiecare membru al consiliului. Zece, cincisprezece minți gîndesc mai bine decît una singură, mai ales că reprezintă arii diferite de activitate, putînd să facă un sondaj continuu al preferințelor și, potrivit acestora, să asigure manifestărilor culturale-educative conținut și varietate. Despre nevoia „însuflețirii” consiliilor de conducere, li s-a vorbit și președinților de sfatere populare, la instruirile lunare. Nu vom mai avea deci consilii „pe hîrtie”, ci prezențe active, sfetnici care, după definitivarea planului, se vor întruni în ședințe lunare cu prilejul cărora informarea nu va mai fi făcută numai de către director, ci de fiecare membru în parte, pe resoarte.

Pînă acum, cînd analizau activitatea căminului cultural, comitetele executive ale sfaturilor populare comunale se refereau de obicei la persoana directorului. Despre consilii nu se pomenea un cuvînt, ca și cînd ele n-ar fi fost numite de înșeși comitetele executive, în scopul coordonării întregii activități a căminului. Să sperăm că datorită noilor măsuri, consiliile vor ieși din amorțea și din anonimat.

Din planurile de măsuri ale comitetelor pentru cultură și artă raională și orașenești Ploiești, se desprind la prima vedere seriile culturale-distractive, seriile de club și seriile de experiențe științifice. Acest „trio”, ni se spune, se bucură peste tot de cea mai bună primire. Ce este de fapt seara cultural-distractivă?

MARIAN DAD, secretarul comisiei orașenești de răspîndire a cunoștințelor culturale și științifice: Nu încerc o definiție precisă. Voi porni de la exemplul comunei STREJNIC. Directorul de acolo ne-a semnalat că nu poate organiza baluri din pricina scandalagiilor. Ne-a cerut ajutorul și ne-am gîndit să nu ne rezumăm la dans și bufet, să mai facem ceva. Ceva care să placă, să capteze atenția, să intereseze. Am folosit pauzele pe care le făcea orchestra, acel intermezzo dintre două dansuri, cînd perechile lîncezesc discutînd banalități. Le-am propus un moment „Cine știe răspunde”, cu versuri de Coșbuc. S-au recitat pasteluri, poezii de dragoste. A urmat și un diascop, am expus repetiții cu diapozitive G. Coșbuc. A

două oară, tot ca intermezzo, am ținut o expunere mai degrabă o discuție liberă: „Să ne comportăm civilizată”, folosind exemple de tineri din comună care atențiază la bunacuvîntă. Cu timpul, înmulțind „momentele”, am dat acestor seri tot mai mult conținut.

În ce privește seriile de club, a continuat secretarul comisiei, folosim experiența căminului PLOIEȘTI. Acolo, profitîndu-se de prezența tinerilor, sînt organizate lecturi din presa zilei sau audiții radio, cu caracter informativ, se poartă discuții de la om la om pe teme profesive sau științifice (directorul este profesor), li se recomandă tinerilor o carte etc. Dialogul cu tinerii întregeste în mod fericit activitățile de club. I-am recomandat, alături de seriile culturale-distractive, tuturor unităților.

În organizarea de manifestări atractive, cu priză la un public larg, un aliat al activistului cultural este chimia distractivă, despre care ne-a vorbit secretarul comitetului raional pentru cultură și artă, DOREL STOICESCU: Avem în raion un as al experiențelor științifice, profesorul de fizică NICOLAE GHEORGHE din PUCHENI. Seriile pe care le organizează au virtuți de spectacol. Privitorii aplaudă, rid, se minunează — învinovăți înțeleg lucrurile pe care pînă acum nu și le explicau. În perioada de iarnă, vom organiza seri de experiențe științifice în toate satele, dar mai ales în cele cu secte religioase. Unde apare chimia distractivă, pierde teren misticismul. Și se desfășoară cu aceiași succes ca la Puchenii, I-am dus pe specialistul nostru prin cîteva comune ca să învețe și alții din arta lui.

Așadar, experiențele pozitive de peste an așteaptă să fie generalizate, planurile sînt întocmite. Pășim în etapa realizării lor, cu sprijinul de astă dată hotărît al consiliilor de conducere și al sfaturilor populare.

NICOLAE CULCEA

O seară literară cinematografică la căminul cultural din comuna Răcăciuni, regiunea Bacău

PREGĂTIRI ÎN RAIONUL MEDIAȘ

PROIECTE LA VALEA LUNGĂ

O clădire nouă — a fost gata în 1966 — înaltă și arătoasă: căminul cultural. Înăuntru, o sală cu 264 de locuri (afară de balcon), încă o cameră unde e instalată casieria și o cabină pentru artiști. Peste tot ordine și curățenie. Directorul căminului, profesorul Nicolae Dulăcioiu, ar vrea să organizeze, pe lângă activitatea culturală, și acțiuni de club, dar lipsa de spațiu îl împiedică. Nici sala de festivități nu se poate folosi întotdeauna, fiindcă patru seri pe săptămînă sînt afectate spectacolelor cinematografice. Totuși, se prevede organizarea unor conferințe și simpozioane pe teme agrotehnice, la care își vor da concursul ingineri agronomi și zootehniști din comună, seri de întrebări și răspunsuri pe teme științifice, sfaturi ale gospodinei și ale medicului. Pînă la 1 ianuarie, formațiile de teatru, grupul vocal, soliștii, echipa de teatru, căminul cultural, (soliștii) vor da patru spectacole: o reprezentație cu piesa „În Octombrie” de V. Ulianovski, o sărbătoare cu specific local despre „rodnicia viilor”, un montaj intitulat „Laudă vieții” și un program artistic închinat Zilei Republicii.

Cele arătate mai sus nu epuizează planul de activitate al căminului. Mai sînt prevăzute Joi ale tineretului, acțiuni cu cartea, acțiuni cu femeile.

GHINIONIȘTII DIN MINĂRADE

Și la Minărade există un cămin nou: a fost dat în folosință la 25 decembrie 1966. Nici aici spațiul nu îngăduie or-

ganizarea unor activități de club. Oamenii participă la spectacolele date de corul din comună și de brigada artistică și, dacă s-ar putea, ar participa și la spectacolele cinematografice. Numai că nu se poate, pentru că aparatul adus cu o lună în urmă de la Pănade are imagine, dar n-are sonor. E drept că există și filme mute, dar filmele proiectate la aparatul de la Minărade au fost sonore și doar aici au amuțit. Reparațiile la care a fost supus motorul n-au rezolvat nimic, cu toată bunăvoința meșterilor. Să vedem ce se întimplă mai departe și cum se va descurca Secția raională de cinea-care.

MARILENA VULPE

Pe întuneric

Căminului cultural din comuna Blejoi-Ploiești i-a fost tăiat curentul electric încă din luna iunie a.c., rămînd fără cinema, fără televizor și radio. Pe întuneric, nici formațiile artistice (brigada artistică, formație de acordeon și grup vocal-instrumental), nu pot da spectacol. Tăiatul luminii și multe alte șicane vin din partea Stelianeii lăncu, care deține localul fără a avea însă acte de proprietate. Satul întreg suferă din cauza ei, fiind practic lipsit de un lăcaș de cultură. S-a ajuns cu plîngerile pînă la sfatul popular regional și la procuratură, dar nimeni nu a temperat-o încă pe „inamica” activității culturale. Cît să-i mai meargă?

C. N.

FINALA CELUI DE AL VIII-LEA CONCURS

A început faza finală a Concursului formațiilor artistice de amatori de la orașe și sate. Ea se desfășoară în șase centre din țară. Clujul a și găzduit, în zilele de 28—29 octombrie a.c., întrecerea formațiilor finale din regiunile Cluj, Crișana și Marameș (despre care vom relata în numărul nostru de săptămîna viitoare). Celelalte centre sînt: TIMIȘOARA, 4—5 noiembrie, pentru formațiile din regiunile Banat și Hunedoara; CONSTANȚA, 11—12 noiembrie, pentru formațiile din regiunile Dobrogea și Galați; BACĂU, 18—19 noiembrie, pentru formațiile din regiunile Bacău, Suceava și Iași; BRAȘOV, 24—26 noiembrie,

pentru formațiile din regiunile Brașov, Mureș-Autonomă Maghiară și Ploiești; BUCUREȘTI, 2—3 decembrie, pentru formațiile din regiunile București, Oltenia și Argeș; BUCUREȘTI, 9—10 decembrie, pentru formațiile din Capitală.

Început, după cum se știe, la 1 ianuarie 1967, cel de al VIII-lea Concurs a adus pe scenă 25 al 7-lea formații muzicale, coregrafice și brigăzi artistice, precum și 32 800 soliști de toate genurile, numărul artiștilor amatori cuprinși în competiție ridicîndu-se la aproape o jumătate de milion.

În faza finală, participă 85 de coruri, 72 tarafuri și formații de instrumente populare, 17 orchestre simfonice și de

cameră, 7 colective de operetă, 51 orchestre de muzică ușoară, formații de mandoline și muzicuțe, 24 de fanfare, 87 de brigăzi artistice și formații de estradă, 29 de ansambluri folclorice, 94 formații de dansuri populare, moderne și de dans clasic, 47 de grupuri vocale și 423 de soliști vocali, instrumentiști și dansatori

Depunînd toate eforturile pentru a evolua la un nivel cît mai ridicat în fața marelui număr de spectatori reuniți în centrele de concurs, artiștii amatori, aflați în competiție pentru obținerea titlului de laureat, închină nobila lor întrecere celei de a 20-a aniversări a proclamării Republicii Populare Române.

DOCUMENTELE PLENAREI C. C. AL P. C. R. ÎN DEZBATERE

Își trasează centrul civic

De la o vreme încoace, în Roseji se vorbește insistent de centrul civic. El va da pentru prima oară vechii așezării un echilibru. Centrul civic e nucleul viitoarei sistematizării. În figura geometrică pe care centrul o înscrie în vatra satului au apărut betoniera, banda transportoare, cimentul, varul și meșterii...

Călătoria în actualul și viitorul sat modern am început-o de la dispensarul uman. În sala de așteptare pentru adulți, pe o măsuță de „pal” cu luciri de oglindă am zărit printre niște cărțuși menite să le țină oamenilor tovarășie bună până ajung la consultație, un titlu: „Prevenirea îmbolnăvirilor la constructori”.

— De ce, îl întrebăm pe medic, ați așezat pe masă tocmai o asemenea broșură?

— Fiindcă în sat există șantier. Șantier în sat. Cuvânt nou, desenând o stare nouă. La Borcea se află un șantier de hidroameliorații; S.M.T.-ul are și el șantierul său; în sat se ridică un complex de cultură. I se spune complex — lămurite președintele satului, Ion Vasile — fiindcă e ceva mai mult decât un cămin cultural obișnuit. El va avea pe lângă sala de festivități și un muzeu la etaj și două săli pentru petreceri (nunți, hore și baluri). Cineva remarcă faptul că unii au dat uitării cîntecele vechi. Chiar așa-i. Am întrebat-o pe Maria Petre, femeie de 45 de ani:

— Mai știi ce joc ai jucat la nunta mamei? După un timp de gândire își amintește de „Sirba popilor” și de un cîntec „Inel de aur”.

— Erau frumoase?

— Da, dar bate-mă că nu le mai știu. Mai tirziu, în freacățul micului șantier, am ascultat descrierea aproape romantică a președintelui de sat: „Visul nostru este ca oamenii să rotască în jurul noului lăcaș. Fiindcă va fi loc de desfătare spirituală, și de petreceri populare, așa cum o cere un sat modern”.

Expresia „sat modern” circulă intens. De la apariția Proiectului privind principiile de sistematizare a localităților rurale, cuvîntul și-a îmbogățit și și-a clarificat și mai mult cuprinsul.

Sistematizarea satului are înaintea ei sistematizarea concepției despre gospodărie. Grija de gospodărie s-a mutat din ograda proprie asu-

pra întregii comune. La noul cămin culturalul grosul cheltuielilor e asigurat din contribuția voluntară și lată-i abia s-au prins în horă cu ridicarea căminului, că și așin calea deputaților sau președintelui de sat și întreabă cînd vine rîndul băii comunale, pietruirii unor ulițe rămase uitate și a altora.

— Avem bani. Dacă-i nevoie dăm, spun, deși și-au făcut datoria pe întreg anul.

Bani prin armare sînt. Cooperativa agricolă plătește 33 de lei la ziua de muncă. După un calcul sumă într-un singur an jărării din Roseji primesc, numai bani curați, peste șase milioane de lei. Pe lângă bani ei dispun însă și de un alt capital, de o esență mai abstractă, care face ca paralele să se preschimbe în cărămizi și ziduri: dragostea față de satul lor, dorința de a trăi civilizat.

Se vorbește în documentul Plenarei C.C. al P.C.R. privind sistematizarea satelor, de o „expresie arhitecturală proprie”. Ce haină imbracă formula aceasta atît de pozitivă și de completă, aici la ei la Roseji? Cercetăm mai întâi tradiția existentă în construcția locală. Dominante sînt elementele stilului brincovenesc. Meșterii zidari le cunosc și le aplică meșteșugit, cu o pricepere șlefuită de timp, de cerințe și de propria lor fantazie. Sînt răspîndite colonadele brincovenesti și arcadele. Au dispărut însă prispele. Nu cu totul. A mai rămas doar la Mîtu Plănosu, cel despre care se spune că din încăpășinare s-a dus pînă la București pe jos pentru o angara de-a lui. Și-au mai rămas — mirați-vă — casele cu prispă în planurile arhitecților de la raion, cu toate că orînde ai ajunge și se spune că sînt demodate. Așa că omul care vrea să-și ridice o casă trece întâi pe la L.R.C.P.C. (adică: întreprinderea raională de construcții și proiectări de construcții) care-l dă, vrînd-nevrînd, proiectul acela cu prispă, apoi trece pe la secția de sistematizare care-l eliberează pe baza proiectului autorizat, după care se întoarce în sat. Aici cheamă meșterul pe care-l știe el și care-l trîntește o casă de toată frumusețea, în care nota brincovenească se îmbină inteligent cu cea modernă.

★

Satul nou merge în cursa sistematizării cu flori la pălărie. La in-

frumusețea satului la parte activă floarea. În parc, în spatele plăcii de marmoră care eternizează pe eroi, floarea de piatră iese pe un rond cel mai frumos covor viu. Floarea de piatră care nu moare decât la căderea brumei, îi desfată tot anul cu culorile ei pastel. Ion Vasile, președintele, ne spune cum a început migrația florii de piatră. Unul dintre deputați, Ionel Ștefan, a cules neștiul de nimeni, șapte kilograme de sămînță pe care a dăruit-o statului popular. Președintele a împărțit cite un păhăruș la fiecare familie. Două mii de păhărușe a împărțit. Aproape toți au semănat-o și în fața caselor au apărut în vară covoare persienești.

În opera de sistematizare nu lipsește pomul. Au moștenit numai salcimi și oțetari răzleși și au semănat acum de-a lungul șoselelor plopi de Canada, tuya, pin și duzi. Duși de o judecată pripită unii întrebau ce le trebuie parc unor oameni care trăiesc în mijlocul naturii? Dar pe băncile din parc lată că stau oamenii la orele din seară și se uită la trandafirii involși și ascultă cum cresc plopii. Sînt tractoriști de la S.M.T., crescători de porci, muncitori de la I.A.S. Roseji-Lunca și cei care

lucrează la uzina de prefabricate din Călărași. Vin și stau în contemplație pe bănci.

★

Din avion satul are forma unui pistol. În ultima sesiune a statului popular cînd s-a dezbătut proiectul de sistematizare, s-a arătat că centrul civic a fost așezat fiind seamă de distanțe, de sediul C.A.P., de instituțiile de utilitate publică, de poziția față de șoseaua de asfalt. A mai fost reamintit adevărul că reșezarea satului după o concepție edilitară nouă este opera tuturor cetățenilor. Mai sînt însă cite unii... Cineva povestea, și faptul semăna aproape a anecdotă, că dîndu-se oamenilor măceși să semene în fața caselor, unul dintre ei ar fi spus: „Bine, îl semăn, dar cine-l udă?”

— O să vin eu cu cana să-l ud, în fiecare zi, ar fi spus mucalit președintele satului care jură că așa s-a și întimplat și că pe om îl cheamă Ion Negoită. Mai sînt așadar și de ăștia. Și mai sînt și cazuri ca cel care urmează. Tractoriștii umbli creanga pe ulițe croind cu roțile lăgașe adînci. Mulți s-au sustras — încurajați și de directorul lor, Ion Țiculescu — de la datoria de a participa la acțiunile gospodărești.

— Nici chiar așa, tovarășe Țiculescu! Într-un sat în care sînt atîtea întreprinderi agricole, trebuie respectate anumite cerințe de conviețuire. Că doar trăiți cu toții în aceeași vatră de sat și nu poate să vă fie tot una dacă ea strălucește sau are pete de pecingine.

★

Cînd ies pruncii de la grădiniță la plimbare, fiindu-se strîns de șorțulețe, „ca să nu se piardă”, cînd în curtea largă a școlii noi se zbeugue școlarii în recreație, cînt tașil se duc și vin de la cooperativă cu treburi, atunci în centrul civic se încrucișează toate generațiile.

Le privim fețele, imbrăcămîntea și gesturile și o clipă trăim cu ideea că ne aflăm într-un orașel oarecare.

V. TOSO

Casă nouă din comuna Secuieni, regiunea Bacău

(Urmare din pag. 1)

S-a analizat astfel valoarea fondului construit pînă în prezent, poziția localității față de zonele de producție, factorii naturali și cel al tradiției de construcție și artistice locale etc. Din aceste studii au reieșit avantajele economice și posibilitățile de creștere a nivelului de trai al populației, ca urmare a dotării și echipării cu clădiri de interes social și cultural și rețele edilitare.

Studiul efectuat în raionul Drăgășani stabilește că un prim lot de 46 comune, diferențiate pe categorii de mărime și importanță, vor fi asigurate în etapa următoare cu condiții de dotare și echipare apropiate de cele din mediul urban. Aceleași concluzii au reieșit și din studiile întocmite pentru alte raioane ca de exemplu: Călărași, Slatina etc.

Dacă în unele regiuni ca de exemplu București, Galați, Dobrogea, Suceava și Crișana, forurile de resort s-au preocupat mai îndeaproape de problemele sistematizării satelor, celelalte regiuni au neglijat acest lucru deși încă din 1963 Comitetul de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare recomandă fiecărei regiuni introducerea în planul anual de proiectare a cel puțin unui studiu de sistematizare pentru un

raion agricol și a două-trei schițe de sistematizări de sate care prezintă condiții favorabile de dezvoltare.

În regiunile și raioanele unde s-a urmărit aplicarea proiectelor respective s-au înfăptuit și o serie de acțiuni pe linia sistematizării. În scopul îmbunătățirii condițiilor de echipare (electricitate, apă, canal, radioficare etc) și de deservire a populației într-o serie de raioane din regiunea București au fost inițiate acțiuni pentru îndreptarea investițiilor, către acele localități rurale prevăzute conform studiilor efectuate, să se dezvolte în viitor. Concretizarea acestor investiții în magazine sătești, unități de alimentație publică, obiective de învățămînt și sanitar, lucrări de electrificare, de îmbunătățire a stării drumurilor, constituie un răspuns dat cerințelor de civilizație și

confort, satisfăcînd într-un grad tot mai înalt cerințele, exercită o influență de atracție a populației către aceste localități. Astfel de acțiuni constituie primii pași și totodată primele roade pe calea sistematizării satelor.

Crearea unui sistem de localități rurale grupate în comune cu 4 500—5 000 de locuitori, alcătuite din unul sau mai multe sate sistematizate pe baza principiilor adoptate de Plenara C.C. al P.C.R., constituie premisa de bază pentru continua îmbunătățire a condițiilor de trai ale locuitorilor satelor. Realizarea unui asemenea sistem de localități rurale va duce la reducerea cheltuielilor ce revin fiecărei familii pentru efectuarea lucrărilor gospodărești, contribuind totodată la grăbirea executării acestor lucrări. În felul acesta un nu-

măr tot mai mare de locuitori ai satelor vor putea beneficia de pildă în cazul extinderii electrificării, de utilaje tehnice moderne în unitățile de producție și în gospodărie, de aparataj electric casnic etc. Sistematizarea localităților rurale va face posibilă și o mai completă dotare cu clădiri social-culturale. Distanțele de parcurs ale copiilor pînă la școală vor fi mai scurte, asistența medicală va fi mai promptă, aprovizionarea și desfăcerea mărfurilor mai bună. Acestea sînt numai cîteva din numeroasele avantaje care vor putea fi obținute în urma unei chibzuite sistematizări. La ele mai trebuie adăugate și cele de ordin economic rezultate dintr-o organizare mai bună a producției agricole, din dezvoltarea industriei locale și a unor unități pentru industrializarea și semiindustrializarea produselor agricole.

Aplicarea consecventă a principiilor adoptate de Plenara C.C. al P.C.R. din 5—6 octombrie cu privire la îmbunătățirea organizării administrativ-teritoriale și sistematizarea localităților rurale, deschide largi posibilități și perspective pentru îmbunătățirea continuă a condițiilor de viață în mediul sătesc și apropierea acestora de cele specifice mediului urban.

SATUL DE MÎINE

**SEMICENTENARUL
MARII REVOLUȚII
SOCIALISTE
DIN OCTOMBRIE**

V. I. Lenin la Smolnii in octombrie 1917

Pictură de M. SOCOL

Eveniment

epocal

în istoria omenirii

(Urmare din pag. 1)

socialist, s-au ridicat cu vigoare clasa muncitoare internațională, opinia publică progresistă mondială. Animați de un profund spirit internaționalist, muncitorii din aproape toate țările lumii au organizat uriașe demonstrații și greve în sprijinul Țării Sovietelor, au trimis ajutoare, au împiedicat transporturile de trupe și arme destinate frontului intervenționist, s-au înrolat în detașamentele Armatei Roșii, luptând cu arma în mână pentru a zdrobi intervenția militară a reacțiunii mondiale. Lozincă „Jos mâinile de pe Rusia Sovietică” a răsunat în întreaga lume ca un îndemn la luptă și unitate proletară. Inflăcărata chemare a Manifestului comunist „Proletarii din toate țările, uniți-vă!” a acționat cu deosebită vigoare în uriașul front al solidarității oamenilor muncii din întreaga lume. Clasa muncitoare din România, însușește de profunde sentimente internaționaliste, a militat cu toată hotărârea pentru apărarea puterii sovietice. Manifeste socialiste chemau cu însuflețire masele să se ridice în sprijinul Revoluției din Octombrie. Valurile demonstrațiilor și greve organizate de socialistii români în numele solidarității și sprijinirii Revoluției ruse, aveau loc în Capitală și în toate celelalte centre muncitorești. Mii și mii de muncitori români care se aflau evocați, din timpul războiului, cu întreprinderile pe teritoriul Rusiei, precum și numeroși prizonieri români, foști soldați în armata austro-ungară, au format batalioane revoluționare proprii și s-au alăturat detașamentelor internaționale ori au trecut în rândurile Armatei Roșii. Marinarii români: aflați cu vasele de război la Chilia și în portul Odesa au arborat steagul roșu pe catarg și au trecut de partea revoluției. Puternicele acțiuni desfășurate în sprijinul Revoluției din Octombrie, apărarea cu arma în mână a tinărului stat socialist constituie o pagină vie a solidarității internaționaliste a proletariatului român, al masei muncitoare din țara noastră.

Descătușind inițiativa creatoare a celor ce muncesc, Revoluția din Octombrie a deschis vaste posibilități pentru dezvoltarea economică și socială a Uniunii Sovietice pe calea socialismului. În cei cincizeci de ani care au trecut de la triumful Marelui Octombrie, în U.R.S.S. au avut loc profunde transformări în viața politică, economică, socială și culturală, cel mai important rezultat al acestora fiind deplina și definitivă victorie a socialismului și trecerea la construirea comunismului. Însemnătatea istorică a acestei victorii constă în făurirea pentru prima dată în analele omenirii a unui nou tip de stat — statul socialist, apariția unui nou tip de democrație — democrația socialistă, lichidarea proprietății private asupra mijloacelor de producție — baza exploatarea capitalistă — și instaurarea proprietății sociale, ceea ce a permis crearea și dezvoltarea, pe temeiuri științifice și planificate, a unei industrii și agriculturi socialiste, a fost înlăturată

orice fel de exploatare a omului de către om, s-a creat societatea fără clase antagoniste, au fost asigurate drepturile sociale ale oamenilor muncii și s-a făcut unitatea social-politică și ideologică a tuturor păturilor societății. Marxism-leninismul a devenit concepția despre lume a poporului sovietic. S-a format o conștiință calitativ nouă — conștiința socialistă, o nouă morală, a fost creată cultura socialistă.

Marea Revoluție din Octombrie a fost prima revoluție din lume care nu numai că a adus libertăți politice masei muncitoare, dar le-a creat totodată premisele reale ale unei vieți materiale și spirituale din ce în ce mai depline, mai bogate. Ea a făcut posibilă lichidarea într-un termen istoric scurt a cruntei înapoieri moștenite de la țarism. Sub conducerea partidului comunist, mergându-se pe căi noi neexplorate în practica socială, înfruntându-se greutăți enorme, au fost descătușate forțele de producție ale țării, s-a deschis drumul progresului rapid al economiei și tehnicii, al științei și culturii, s-a trecut la dezvoltarea planificată a economiei naționale, pe baza folosirii conștiente a legilor economice.

De-a lungul a cincizeci de ani de existență a puterii muncitorești-țărănești popoarele sovietice, prin munca lor eroică, au pus în valoare imense bogății naturale, au construit mii și mii de întreprinderi industriale, centrale electrice gigantice. Ritmul înalt al industrializării a determinat un mare avânt al dezvoltării forțelor de producție ale țării, în special a industriei grele, Uniunea Sovietică transformându-se într-un stat socialist cu un uriaș potențial economic. În prezent U.R.S.S. este a doua putere industrială din lume și prima din Europa. Avântul industriei sovietice face posibilă dotarea pe scară tot mai largă a celorlalte ramuri ale economiei naționale cu mijloace tehnice perfecționate, asigurarea bazei tehnico-materiale a agriculturii în vederea înlăturării programului de dezvoltare continuă a acesteia. Realizările în domeniul tehnicii, științei și culturii, succesele de importanță internațională în explorarea Cosmosului, în folosirea pașnică a energiei nucleare, în tehnica rachetelor și în alte domenii hotărâtoare pentru progresul științei și civilizației situează U.R.S.S. la loc de frunte în lumea contemporană.

Rod al muncii eroice, creatoare și pline de abnegație a poporului, al vastei activități organizatorice și politice a P.C.U.S., realizările Uniunii Sovietice, alături de succesele celorlalte țări socialiste, constituie o contribuție de seamă la asigurarea progresului omenirii, la întărirea puterii sistemului mondial socialist, la creșterea influenței socialismului.

Milioanele de oameni ai muncii de pretutindeni sărbătoresc semicentenerul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, sub semnul luptei împotriva forțelor agresive ale imperialismului contemporan, pentru pace și progres social.

I. IUGA

CONTRIBUȚII ROMANEȘTI

LA

TRIUMFUL REVOLUȚIEI

Istoria omenirii cunoaște multe revoluții. Niciuna din ele n-a avut, însă, amploarea și măreția Revoluției din Octombrie, care, prin caracterul și urmările sale, se deosebește radical de toate luptele duse, de-a lungul veacurilor, de către cei asupriți împotriva asupritorilor. Această revoluție — organizată și condusă de Partidul Comunist Bolșevic, în frunte cu marele Lenin — este un eveniment epocal în istoria omenirii, care a rupt frontul imperialismului mondial, a deschis era revoluțiilor proletare, a eliberării omului de exploatare și asuprire. Văzând în Marea Revoluție Socialistă din Octombrie împlinirea propriilor lor năzuințe, clasa muncitoare și celelalte mase de oameni ai muncii din lumea întreagă și-au manifestat solidaritatea cu noua orinduire socială instaurată în Rusia — puterea muncitorilor și a țăranilor.

Vestea victoriei Revoluției din Octombrie a fost salutăată cu entuziasm și profundă simpatie de oamenii muncii din România, care și-au manifestat activ solidaritatea cu clasa muncitoare sovietică. Muncitorii, țăranii și intelectualii progresiști au organizat, în țară, numeroase mitinguri și demonstrații publice de simpatie și sprijin, iar pe teritoriul Rusiei s-au constituit în unități militare, care au luptat eroic pe fronturile războiului civil alături de Armata Roșie, pentru instaurarea Puterii Sovietice și apărarea centrului revoluționar, împotriva alb-gardiștilor și a intervenției militare a coaliției imperialiste.

În țara noastră se aflau, încă din 1916, câteva sute de mii de ostași ai armatelor rusești care, împreună cu ostașii români luptau împotriva armatelor germane și austro-ungare. În aceste împrejurări, la mitingurile organizate de ostașii ruși la Iași, Bacău, Roman, Tecuci și Galați ș.a. au participat numeroși muncitori, țăranii și ostașii români. Manifestanții purtau pancarte cu lozinci scrise în limbile rusă și română, în care se spunea: „Trăiască frăția între popoare”, „Trăiască Internaționala”.

În multe sate din fostele județe Dorohoi și Iași, țăranii au refuzat să lucreze pe moșiile boierilor și arendașilor. Țăranii din satele Ruginoasa, Sculeni, Holboacă, Țigănuș, Șipote, Bădeni etc. au respins, cu îndârjire, jandarmii milor de a-i scoate, cu forța, la munca obligatorie, alungându-i din sate cu topoare, furci, coase și apă clocotită.

ZIILE ROȘII

VENIT LA SMOLNII,

DE SE AFLA

NIN

de I. EREMEEV

Lucram la uzinele „Putilov” (azi Cirov) din Petrograd și făceam detașamentul de Gardă roșie al zării. În ajunul Revoluției din Oc-mandamentul Gărzii roșii a trimis formația noastră de mitraliori. Put că am fost martori și participanți la evenimente istorice.

La Smolnii. La poartă și în curte me de ostași din Garda roșie, pre-soldăți și marinari revoluționari. Sosit, ni s-a dat ordin să descăr-mentul și să ne luăm posturile în oi am instalat și am camuflat mi-poi ne-am urcat la etaj, într-o in-mprea mare, unde se și aflau câțiva zării roșii din alte cartiere. În ca-o mobilă. Numai pe perete atirna un telefon. Ostașii din alte cartiere, au de serviciu, se așezau să se care cum putea, pe dușumeaua să lase arma din mână.

În timp, se adunau de pretutindeni

la Smolnii delegați la Congresul al II-lea al Sovietelor din Rusia. Dintre aceștia, soldații sosiți de pe front erau animați de un spirit revoluționar deosebit de puternic. Bles-teau războiul și cereau cu tărie pace. In-trucit nu s-au pregătit camere pentru cazarea lor, veneau la noi și se culcau pe podeaua goală. Am împărțit cu ei mîncarea pe care ne-o luasem de acasă și le-am explicat cum să ajungă la cantină.

A doua zi, în afară de serviciul la posturile de mitraliere, am primit și sarcina de a con-trola permisele de intrare la Smolnii.

În ajunul lui 25 octombrie (7 noiembrie), Smolnii, tîcșit de oameni — delegați la Con-gres, ostași ai Gărzii roșii, soldați și marinari revoluționari — vuia și zumzăia ca un stup urias.

În noaptea de 24 spre 25 octombrie (6 spre 7 noiembrie), a sosit la Smolnii Vladimir Ilici Lenin. S-a instalat la etaj, într-o cameră nu prea mare. Formației noastre de mitraliori de la uzinele „Putilov” i s-a făcut o cinste deosebită: i s-a încredințat misiunea de a

asigura securitatea marelui conducător al revoluției.

La Smolnii, atmosfera era, în momentele acelea, foarte încordată. Menșevicii și escorii răspindeau cele mai năstrușnice zvonuri, me-nite să-i demoralizeze pe ostașii Gărzii roșii și pe soldații revoluționari. Kerenski, spuneau ei, va trimite 50 de batalioane de cavaleri ai ordinului „Sf. Gheorghe” și 40 de batalioane de ofițeri, ca să-i zdrobească pe cei din Smolnii. Dar ostașii din Garda roșie nu erau sperioși de felul lor. Partidul bolșevicilor ne călise în lupta revoluționară și eram gata oricînd să înfruntăm un atac al burgheziei. La Smolnii, batalioanele, mitralierele și tu-nurile apărătorilor erau pregătite.

La 25 octombrie (7 noiembrie) în cursul zilei s-a întrunit în sala de festivități Sovietul din Petrograd. La un moment dat, au iz-bucnit strigăte. Neștiind ce se întîmplă, am pus mîna pe arme și am năvălit în coridor. Dar ne-am alarmat degeaba: gîsurile veneau din sală, unde apariția la tribună a lui Vla-dimir Ilici Lenin a fost primită cu acla-mații puternice.

Am apucat și noi să ascultăm o parte din cuvîntarea lui despre necesitatea trecerii în-tregii puteri în mîinile muncitorilor și țără-nilor, despre puterea Sovietelor. Dar n-am auzit pînă la sfîrșit această cuvîntare isto-rică a lui Vladimir Ilici, deoarece am fost chemați la posturile noastre.

Pînă la 25 octombrie (7 noiembrie) au sosit toți delegații la Congresul al II-lea al Sovietelor. Curînd după deschiderea lucrărilor congresului, pe coridor s-au auzit strigăte, larmă. Cum ne aflam în apropierea sălii de ședințe, ne-am luat numaidecît armele și fuga în coridor! Ce s-a întîmplat? Un mic grup de menșevici și de alți acoliți ai bur-gheziei au încercat să facă scandal la con-gres, dar, primind riposta unanimă a dele-gaților, au bătut în retragere. Agenții con-trarevoluției au părăsit sala de ședințe in-jurînd cu furie. În urma lor, întreaga sală striga cu indignare: „Afară cu ei! Jos cu trădă-torii!”

La statul major al Revoluției din Octom-brie soseau într-una rapoarte: cutare uzină a trimis la asediul Palatului de iarnă atîția ostași ai Gărzii roșii; crucișătorul „Aurora” a tras o salvă asupra Palatului de iarnă; Palatul de iarnă a fost cucerit; miniștrii din Guvernul provizoriu au fost arestați...

La Smolnii, în noaptea aceea istorică n-a închis nimeni ochii. Abia spre ziuă s-a făcut liniște.

26 octombrie (8 noiembrie). La ora 11, m-a trezit ostașul de serviciu de la corpul de gardă și mi-a spus că Vladimir Ilici mă cheamă la raport. Mie nu-mi venea să cred una ca asta. Bănuiam că ostașul vrea să mă păcă-lească. Dar omul m-a lămurit numaidecît: — Nu tu ai ținut aseară și toată noaptea legătura cu cartierul Narva? Du-te de rapo-rtazează...

Cînd am înțeles că nu glumește, m-am în-trebat, foarte neliniștit, dacă voi ști să spun ca lumea tot ce știu.

M-am gîndit cît m-am gîndit și pînă la urmă am găsit soluția: să aștern raportul pe o hirtie și să-l învîț pe dinafară. Zis și făcut. Cînd mi s-a părut că-l știu ca pe apă, m-am dus la Ilici. La ușă, ostași din deta-șamentul nostru. Știau că am fost chemat și m-au lăsat imediat înăuntru.

Ilici scria ceva la un mic birou. N-a obser-vat că intrasem. Am venit mai aproape, am dus mîna la chipui și am pocnit ușor din călcîie. Ilici a ridicat fruntea și mi-a aruncat o privire. Eram gata să prezint raportul în-vîțat pe de rost, dar, văzîndu-mă incremen-t în poziție de drepti, cu mîna la chipui, Vla-dimir Ilici s-a ridicat repede și, dînd din miini în semn de protest, a spus:

— Lasă asta! Se poate!? Stai jos și spune-mi ce ai de spus.

Cînd Vladimir Ilici m-a făcut să mă așed pe un scaun în fața lui, raportul învățat pe de rost mi-a zburat din cap și m-am apucat să-i povestesc, cum m-am priceput, ce am aflat, ce am văzut, să-i vorbesc despre spiri-tul muncitorilor de la uzinele „Putilov”. Ascultînd, Lenin scria înainte. Am tăcut, crezînd că-l deranjez. Atunci a ridicat ochii și a spus:

— Continuă, continuă, te ascult.

I-am vorbit despre starea de spirit a mun-citorilor, i-am spus ce gîndesc ei despre pu-terea sovietică. V. I. Lenin a început să-mi pună întrebări. Țin mîntă că m-a întrebat dacă femeile sint mulțumite de puterea so-vietică.

Am aflat mai tîrziu că V. I. Lenin a con-vocat și pe ostașii de legătură ai Gărzii roșii din alte cartiere și le-a pus și lor întrebări despre starea de spirit și nevoile muncitorilor. Aceste evenimente mi s-au întipărit pentru totdeauna în memorie. Voi ține mîntă cît voi trăi cum, în primele zile ale puterii sovietice, i-am vorbit marelui Lenin, la Smolnii, des-pre viața și starea de spirit a muncitorilor de la uzinele „Putilov”.

În vremea războiului, în Rusia se aflau evacuate, din toată țara, unele instituții de stat și întreprinderi industriale de interes militar, în care lucrau peste 15 000 de muncitori români. Aici se mai aflau, de asemenea, peste 100 de prizonieri români, originari din teritoriile roșii ocupate de fostul imperiu austro-ungar, precum și numeroși refugiați politici, militanți ai mișcării socia-

revoluționarii români, aflați în Rusia, au înființat, la Moscova, în iunie 1917, **Comitetul de acțiune al partidului social-democrat român din Odesa** — secție a partidului social-democrat din România — în frunte cu vechii militanți ai mișcării socialiste: M. G. Bujor, Al. Nicolau, Ștefan Stroiciu, A. Zalic, I. Dicescu-Dic ș.a., comitet care în aprilie 1918 s-a transformat în **Gruparea comunistă română din Odesa**. Acest comitet a întreprins o serie de acțiuni pentru sprijinirea revoluției ruse.

Pe 28 decembrie 1917, în Odesa s-a format **Comitetul revoluționar român**, pentru organizarea luptei armate a revoluționarilor români alături de Armata Roșie. În ianuarie 1918 s-a constituit **primul batalion revoluționar român**, format din peste 1 000 de muncitori și soldați, comandat de V. Popovici.

Manifestul Comitetului de acțiune social-democrat din Odesa și al Comitetului militar revoluționar român din Odesa, din ianuarie 1918, adresat către „Soldați, muncitori și țărani români”, se face următorul apel revoluționar: „**Venim toți în primul batalion revoluționar român. Adu-ne cu toții în jurul steagului libertății, dreptății și alături de întreaga popoare...**”

În decembrie 1917 pînă în aprilie 1918 a avut loc în Odesa o luptă de eliberare a marinarilor români din flota de pe Dunăre și în zona Neagră. Unitățile navale au arborat steagul roșu, au înlocuit numele vaselor cu denumiri revoluționare — **Armata Socială, Republica Română, Ion Roată, 1907 și Armata** — au ales comitete revoluționare, care au luat comanda vaselor, înlăturînd ofițerii reacționari. În înăbușirea răscoalei, marinarii au părăsit vasele, plecînd la Odesa unde s-au înrolat în al doilea batalion revoluționar român, batalionul de marină, la conducerea căruia a avut un rol deosebit militantul socialist Ștefan Stroiciu, muncitor din Galați.

Pe lângă rolul cu activitatea revoluționară desfășurată de batalionul revoluționar militar român de la Odesa, încă din timpul revoluției ruse din februarie 1917 a avut loc o mișcare revoluționară și în rîndurile prizonierilor români din Ungaria și bucovineni. La marile demonstrații din Odesa în februarie-octombrie 1917 din multe orașe ale Ucrainei, alături de muncitorii, țărani și soldații ruși, au participat numeroase ale prizonierilor de război unguri, austrieci și germani. În timpul insurecției din Odesa, la asaltul Palatului de iarnă din Petrograd, la asaltul din Moscova asupra Kremlinului și a gării, la eliberarea armate din Kiev, Harkov, Astrahan, Tașkent, Omsk ș.a. au luat parte și numeroși foști prizonieri de război români. O baterie de artilerie, care a participat la luptele pentru asaltul Palatului imperial din Petrograd, a fost comandată de un ofițer român ardelean. Conferința din 14 martie și la Congresul din 16—18

Batalionul revoluționar român format la Odesa în aprilie 1918, înainte de plecarea pe front

aprilie 1918 al foștilor prizonieri de război — congres ce a avut loc la Moscova și la care a participat și Lenin — foștii prizonieri ardeleni erau reprezentați, cu cinste, de studentul ardelean Arion Pescariu, originar din Ciufud, din apropiere de Blaj, A. Henegaru ș.a. Din prezidiu a făcut parte și Arion Pescariu, care a condus unele din ședințele congresului. În aprilie 1918 s-a constituit la Moscova **Grupul comunist român și Partidul țărănesc-revoluționar român** (care ulterior s-a transformat în grup comunist), formate, în majoritate, din români ardeleni. Ca organ de propagandă, grupul tipărea ziarul **Foiaia țărănilor**, al cărui redactor principal era Arion Pescariu.

În perioada războiului civil și a intervenției imperialiste antisovietice din anii 1918—1919, revoluționarii români au constituit unități și mari unități militare. Așa, de pildă, la Poltava a fost constituit Regimentul revoluționar român de sub comanda lui Ion Seceanu și a comisarului Gheorghe Diamandescu, la Odesa — Regimentul I comunist român și Regimentul al 3-lea internaționalist, la Kerson — Regimentul al 2-lea revoluționar român. În 5 mai 1919 s-a constituit prima divizie internațională, cu sediul în Odesa, al cărui comandant a fost, la început, românul L. Levescu.

Unitățile și subunitățile militare, constituite de revoluționarii români, au luptat eroic și cu abnegație alături de Armata Roșie împotriva intervenției militare străine și a contrarevoluționarilor alb-gardiști, în luptele de la Kiev, Odesa, Vinița, Poltava, Kerson, Harkov și altele. Numeroși revoluționari români au luptat, în timpul ocu-

pației Ucrainei de către trupele germano-austriece, în detașamentele de partizani și unitățile militare ale Armatei Roșii comandate de legendarii eroi ai Revoluției.

Pentru apărarea intereselor oamenilor muncii și în sprijinul Revoluției Socialiste din Octombrie, în anii 1918—1920 s-au desfășurat în România marile lupte greviste ale cefeștilor de la Atelierele Nicolina din Iași și din alte centre feroviare, ale petroliștilor de pe Valea Prahovei, ale lucrătorilor de la Arsenalul și Pirotehnica Armatei și de la numeroase fabrici din Galați, Roman, Bacău, Turnu Severin, Oradea, Timișoara, Cluj.

Prin 1919—1920, cea mai mare parte dintre revoluționarii români din Rusia — călăuziți de dragostea față de patrie și de ideea continuării luptei revoluționare împotriva regimului burghezo-moșieresc și a dominației imperialiste străine — s-au înapoiat în patrie, încadrîndu-se în vigoarea mișcare muncitorească existentă în România în acei ani de puternic avînt revoluționar.

Acțiunile revoluționare de fraternizare, sprijinire și apărare a primei revoluții socialiste din lume de către oamenii muncii din România constituie o mîndrie pentru poporul român. Ele exprimă tradițiile internaționaliste revoluționare ale mișcării muncitorești din țara noastră. Atașamentul și lupta maselor populare românești pentru triumful Marii Revoluții Socialiste din Octombrie se explică prin înțelegerea ideilor ei mărețe în realizarea cărora ele au văzut înlăptuirea propriilor lor năzuințe de eliberare națională și socială de sub jugul regimului burghezo-moșieresc și a dominației imperialiste străine.

Prof. univ. SIMION I. POP

SFATUL MEDICULUI

GUTURAIUL

Printre bolile aparatului respirator, guturaiul sau răceala, cum i se mai spune, este una dintre cele mai des întâlnite. Aproape că nu există om care să nu fi suferit de ea.

Deși pare o boală „nevinovată” — adesea fiind dusă pe picioare — guturaiul cauzează în sezonul friguros numeroase neajunsuri, diminuând activitatea bolnavilor, ori făcându-i să lipsească de la lucru. Pe de altă parte, confundând această boală cu gripa, sau altă viroză respiratorie, unii din cei afectați se doborâcesc singuri cu penicilină V, streptomycină, sulfamide, fără să știe că toate acestea nu dau nici un rezultat, deoarece guturaiul este cauzat de un virus (un microb foarte mic) care este foarte rezistent la aceste medicamente.

Poarta de intrare a virusului în corp este mucoasa nasofaringiană, iar persoanele cele mai predispuse sînt copiii sub 5 ani și bătrînii, mai puțin rezistenți la frig. Se știe că în sezonul rece, mucoasa nasofaringiană (învelișul intern al nasului și faringelui — organe ale respirației) se usucă, se strînge și îi dispăre mucusul protector. În aceste condiții virusul găsește teren prielnic ca să atace mucoasa nasofaringiană și să producă boala. Aceasta începe după circa 12—24 ore de la contactul cu virusul respectiv, manifestîndu-se cu o secreție nazală abundentă, strănuturi, senzație de nas înfundat, dureri de cap și de mușchi și, uneori, tuse cu o ușoară temperatură (38—39 grade) și jenă la înghițit.

Răceala tratată durează 3—4 zile, după care, dacă nu se produc complicații (otite, sinuzite, bronșite), se vindecă, organismul rămînînd însă slăbit 3—4 zile.

Ca tratament, se recomandă, în general, evitarea oboselii și a eforturilor prea mari. Pentru întărirea și stimularea capacității de apărare a organismului, se recomandă o alimentație bogată în calorii (carne, brînzeturi, ouă) și vitamine (vitamina C 200, cite 3—4 pe zi). Pentru desfundarea nasului se indică instilații nazale cu o soluție de efedrină 0,5—1 la sută amestecată cu o soluție fiziologică, care se găsește la orice farmacie. Tusea se combate luînd cite 2—3 lingurițe de Sirocol sau, eventual, sirop de ceapă, iar pentru întărirea temperaturii se recomandă 1—2 aspirine sau piramidoane.

În combaterea răcelii poate fi folosit cu succes și vinul fierț și îndulcit (250 g) și o aspirină, seara înainte de culcare, iar pe cale externă — frecțiile cu spirt, Diana, sau chiar cu apă și săpun peste părțile dureroase. În acest fel mișcările respiratorii devin mai ample, secrețiile se elimină mai ușor, singele se pune mai bine în circulație și deci și organismul se apără mai bine.

Răceala poate fi prevăzută cu condiția să purtăm îmbrăcăminte și încălțăminte corespunzătoare sezonului, să ne alimentăm la timp și suficient de bine, să ne ferim de cei bolnavi, dar și noi, la rîndul nostru, în caz de boală, să-i ferim pe cei din jur.

Dr. GH. M. GHEORGHE

...la o adîncime de aproximativ 5 km au fost descoperite, recent, în Oceanul Indian niște stînci formate din minerale necunoscute pînă acum?

...cel mai „mort” lac din lume este Lacul Morții din Sicilia (Italia)? Pe

ȘTIAȚI CĂ...

țărnișurile lui nu crește nici un fel de vegetație, iar în apele sale nu trăiește nici o vietate. Acest fenomen se explică prin faptul că pe fundul acestui lac există două izvoare de acid foarte concentrat, care otrăvește apa.

...în orașul Fez din Maroc există cea mai veche universitate din lume? Ea a fost înființată în anul 859, în vreme ce universitatea din Oxford (Anglia) a luat stîncă în 1167 iar cea din Paris (Franța) — în 1180.

...prin intermediul unor calcule, făcute de specialiști, vasele capilare (vinișoare

Din obiceiurile popoarelor

GÎTURILE LUNGI

În Birmania — țară din sud-estul Asiei — există un trib care, în limba băștinașilor, se numește Padaung, ceea ce în traducere românească înseamnă Gîturile lungi. Denumirea nu-i nici ceva simbolic, nici o poreclă. E o realitate. Membrii acestui trib au, în adevăr, gîturile foarte lungi. De ce? Explicația ne este dată de obiceiurile acestor oameni care mai practică și azi totemismul. Potrivit acestei credințe — formă începătoare de religie în o-rînduirea primitivă — mulți oameni socoteau că strămoșul lor este un animal, o plantă și, uneori, chiar un obiect (o piatră, o buturugă etc.) pe care-l numeau totem. În semn de venerație pentru strămoșul lor, care era socotit și protectorul tribului, oamenii respectivi căutau să-și ajusteze înfățișarea după chipul și asemănarea totemului.

Membrii tribului Padaung cred că strămoșul lor este girafa — animal ce se caracterizează, în special, prin gîtul ei extrem de lung. De aceea, ei au căutat să-și lungească cit mai mult gîturile. Și, aceste eforturi n-au rămas fără rezultat. Este adevărat că lucrul acesta nu se realizează dintr-odată, ci treptat. În acest scop, începînd de la vîrsta de 5 ani, fetelor — în special — li se înfășoară gîtul cu o spirală de cupru. Din doi în doi ani se adaugă cite o nouă porțiune de spirală, pînă ce se ajunge ca gîtul lor să se lungească la 30—40 cm.

Fetele care au gîtul cel mai lung sînt socotite aici ca fiind și cele mai frumoase.

extrem de subțiri) din creierul omului, puse cap în cap, ar atinge o lungime de 560 km.?

...oamenii de știință canadieni au constatat că, dacă se adaugă în hrana porcilor citeva miligrame de nicotină la fiecare tonă de nutreț, se obține carne de porc de cea mai bună calitate, cu un procent redus de grăsime?

...temperatura pe planeta Marte variază între plus 86 de grade Cel-

sus, în timpul verii marțiene și minus 94 de grade Celsius în timpul iernii marțiene?

...oamenii de știință care se ocupă cu studiul mărilor și oceanelor (oceanologii) au calculat că toate animalele din mările și oceanele lumii cîntăresc aproximativ 60 miliarde de tone?

...Titan — satelitul planetei Neptun — este singurul satelit, cunoscut pînă acum, despre care se știe că are o atmosferă proprie compusă din metan, cu urme de amoniac?

MAGAZIN

anecdote

● Într-un muzeu, un grup de turiști examinează o statuie sub care, pe o plăcuță, scrie : Învingătorul. Statuia nu are nici brațe, nici picioare, nici cap.

— Dacă așa arată învingătorul — spune un turist — cum o fi arătînd învinsul?

● — Spune-mi, dragă, soțul tău are obiceiul să vorbească în somn?

— Da, și imaginează-ți că luna trecută i-a făcut să ridă pe toți colegii din birou.

● — Ai încredere în ghicitoare?

— Aveam pînă cînd, într-o bună zi, m-am dus la una, am bătut la ușă și, ce crezi că m-a întrebat?

— ?

— „Cine-i acolo?”

ȚESĂTORUL DE LA ARBORE

Arbore, așezare rămasă în istorie din epoca de glorie a lui Alexandru cel Bun și Ștefan cel Mare, ciștigă azi o faimă nouă, datorită creatorilor săi de frumuseți, în frunte cu talentatul meșter Nistor Maxim, continuator al artei populare bucovinene.

Există multe trăsături comune elementelor decorative create de meșterii anonimi ai frescelor de pe ctitoria lui Luca Arbore și celor de pe ștergarele, iile, traistele și briile realizate de maestrul țesător Nistor Maxim și de ajutoarele sale din secția de artizanat a cooperativei meșteșugărești „Liberitatea” din comuna Arbore-Rădăuți. Aceeași inspirație, izvorită din geometria de basm a peisajului bucovinean, cu coloritul și nuanțele infinite ale pădurilor și grădinilor dintre Putna și Siret.

În Olanda, Suedia, Danemarca și chiar în Japonia, traistele de Arbore, țesute în pătrățele alb-negru, cu birnețel multicolor, ornamentate cu modele florale, sau ștergarele lucrate în alesătură cu patru și cinci ițe și cu ochiuri în broderie fină, se bucură de mare căutare.

Cămășile cu altița plină care coboară cu modelul țesut oblic în fir negru și ochi brodat în galben, pe întreaga lungime a minecii, catrințele țesute artistice în fir de argint și margine lată de un roșu aprins sînt cerute de ansambluri și grupuri folclorice, iar briile cu motive florale în negru și roșu, de soliștii vocali și instrumentiști de muzică populară.

Pornind pe drumul cultivării artei populare autentice, cu numai cîteva gospodine păstrătoare de vechi modele rădăuțene, Nistor Maxim (pe care îl vedeți în fotografie împreună cu una din „elevele” lui) a reușit să ajungă azi la o adevărată școală de artizani, care numără acum 50 de cooperatori.

Text și foto: F. MICHITOVICI

noi imprimări de muzică populară

◆ După discul cu muzică populară transilvăneană „Electrecord”-ul a îmbogățit agenda de imprimări de muzică populară cu un disc închinat cîtorva dintre cele mai reprezentative piese populare bănățene.

◆ Discul (EPE—0284) înmănușează un remarcabil buchet de cîntece și jocuri din folclorul bănățean: Trandafirul rău tinjește, Busuioac mindru ră-sare, Gugulan cu car cu mere, De doi din Caransebeș, Tot mereu am încercat, Am o mindră și mi-e dragă, Bani, Bani, Ce mi-a fost pe lume drag, Ardeleana și briul de la Sacoșul Mare, Cit a fost vara de lungă, La maică-ta-i tare bine, Vine dorul de mă-ntreabă, Sui Mărie în cocie și La izvor, la izvovole.

◆ Cunoscute formații de muzică populară ale țării (printre ele orchestra din

Caransebeș, dirijată de Nicolae Perescu și Chera Pavel) precum și unii dintre cei mai remarcabili interpreți de muzică populară ai țării tîlmăcesc cu un înalt grad de măiestrie comorile secularelor frumuseți artistice bănățene.

◆ Alte trei discuri (EPC—843, EPC—850 și EPC—842) sînt dedicate unor virtuoși ai genurilor populare Toni Iordache (interpretează Cuculeț de la pădure, Hora lui Toni, Mi-a plecat băiatu-n lume și Hora bătută), Cornelia Bălu (printre cele 5 piese ale imprimării amintim Ce mi-e drag dealul să-l sui și În pădure la Stroiești) și celebrul oboist Pavel Tornașacompaniat de orchestra Florian Economu (interpretînd piesele Bade, bade, Spune-mi, mindro, De-a lungul din Pietriș și Romana.

I. S.

De la începutul anului și pînă în prezent Administrația de Stat Loto—Pronosport, a atribuit la sistemele Pronosport, Pronoexpres, Loto și Loz în plic peste 1 000 000 premii din care circa 700 autoturisme de diferite mărci și capacități, premii de peste 150 000 lei, 100 000 lei, 50 000 lei, excursii peste hotare, premii în obiecte și bani.

Lozul în plic vă oferă posibilitatea de a obține autoturisme și premii în bani de 20 000 lei, 10 000 lei, 5 000 lei ș.a.

ORIUNDE VĂ AFLAȚI JUCAȚI LA LOZ ÎN PLIC

Uzina Chimică

GETICA

BUCUREȘTI

str. Ziduri între Vii nr. 11-17, tel. 35.05.40

producece :

- coloranți organici pentru industria textilă și poligrafică ;
- coloranți pentru piele ;
- rășini epoxidice ;
- produse intermediare.

DE LA 1 OCTOMBRIE

ADAS

a introdus

10 FORME NOI

DE ASIGURĂRI DE PERSOANE

203 · 203 · 203 · 203

Fabrica de CIMENT

COMARNIC RAION CÎMPINĂ-PLOIEȘTI

Produce :

- cimenturi cu rezistențe mari
- cimenturi speciale colorate
- ciment M. 400
- cimenturi aluminoase

INTREPRINDEREA DE PRODUSE DIN BETON CELULAR AUTOCLAVIZAT

DOICEȘTI · RAION TIRGOVIȘTE REG. PLOIEȘTI

telefon 2317 Tîrgoviște, produce și livrează pe bază de repartiții și comenzi ferme ;

- Elemente de zidărie și izolații din beton celular autoclavizat
- Panouri armate din beton celular autoclavizat
- Spalieri pentru viță de vie din beton armat autoclavizat
- Chesoane de acoperiș tip C-RA
- Diverse elemente tipizate din beton armat pentru agricultură.

DREPT LA ȚINTĂ

Între două zicale

La pomul lăudat să nu te duci cu sacul, spune o veche zicală. Ștefan Moldovai și Mihai Haidu din Eremitu o cunoșteau probabil, întrucât ei s-au dus cu căruțele. De altfel, cei doi molizi cu care s-au autoservit în vederea transformării lor în scinduri nici n-ar fi putut intra în saci. Cu greu — tăiați în cite trei bucăți — abia au încăput în căruțele care s-au îndreptat apoi spre gaterul din Mărculeni. Numai că pe parcurs infrațiunea silvică a fost descoperită. Cum s-ar spune, au nimerit cu oiștea-n gard!

O PLIMBARE DE POMINĂ

Norocul, sau mai bine zis împlinirea face ca uneori mergând pe stradă să găsești cele mai felurite obiecte. Fiți sinceri. Nu ați găsit niciodată o monedă de un leu sau măcar una de 25 de bani și v-ați spus că a dat norocul peste dumneavoastră? Ei bine, peste Albert Imreh din Crăciunești norocul a dat sub forma unui autocamion. Adică, doamne ferește, n-a dat mașina peste el, ci el a găsit-o pe stradă. Da, da! N-a găsit un bănuț, nici o potcoavă și nici un pachet de Carpați cu filtru, ci tocmai un Carpați cu motor și roți.

Se întorcea în puterea nopții de la niște prieteni, când l-a găsit. Era tras la marginea drumului și stătea primitor — cu ușa deschisă. Când a urcat în cabină, o nouă surpriză. Cheia de contact era la locul ei. „Asta mai zic și eu noroc” și-a spus Albert.

Calul de dar nu se caută la dinți, glăsuiește proverbul. Dar cum autocamionul nu era numai un cal, ci mai mult ca putere, Albert a coborât ca să vadă dacă obiectul e întreg. Dându-l ocol, privirea i s-a oprit asupra numărului de circulație și și-a dat seama că este autocamionul C.A.P.-ului. Astfel autocamionul s-a transformat dintr-un obiect găsit de Albert, într-unul pierdut de Teodor Ignat. „Asta mai zic și eu neglijență” și-a rectificat replica de mai înainte eroul nostru și, binevoitor cum era, a hotărât să-l înapoieze proprietarului. Existau două posibilități. Or să-l scoale pe Teodor, în fața casei căruia era parcată mașina, or să la la el cheile și să le predea paznicului de la C.A.P. Dar după cum am mai spus, Albert era un om de omenie. N-avea rost să-l strice lui Teodor bună-tate de somn la ore mici și, ca să fie mai sigur, s-a hotărât să ducă el obiectul în curtea C.A.P.-ului.

Pe drum, două femei i-au făcut semn să oprească.

— Ne duci și pe noi până la Tg. Mureș, că avem acolo o treabă de cu zori.

„Dacă am prilejul să mai fac încă o faptă bună, de ce să n-o fac. Și cu ocazia asta mă mai plimb și eu alfel” și-a zis Albert. Și s-a plimbat.

— Mergem pentru prima dată cu autocamionul — i-au explicat femeile.

Albert a zâmbit. Și el conducea tot pentru prima dată. Și, bineînțeles, fără carnet.

În vremea asta, Teodor Ignat avea un somn cu coșmare. Se făcea că a pierdut un nasture pe stradă și nu-și putea explica cum de a putut fi atât de neglijent. Trezindu-se, ca să uite de vis, s-a dat jos din pat și s-a dus la geam. S-a frecat la ochi și s-a mai uitat o dată pe fereastră. Oare mai visa? Aseară lăsase mașina în fața casei și acum nu mai era. Nu degeaba avusese el coșmaruri din cauza neglijenței. Numai că nu era vorba de un nasture, ci de un ditamai autocamion.

Și în timp ce împreună cu șeful postului de miliție a început să caute de zor mașina, a apărut și Albert.

— Unde ai fost?

— Am găsit mașina și am vrut s-o duc la sediu.

— Păi văd că vii din direcția opusă.

— M-am abătut puțin prin Tg. Mureș.

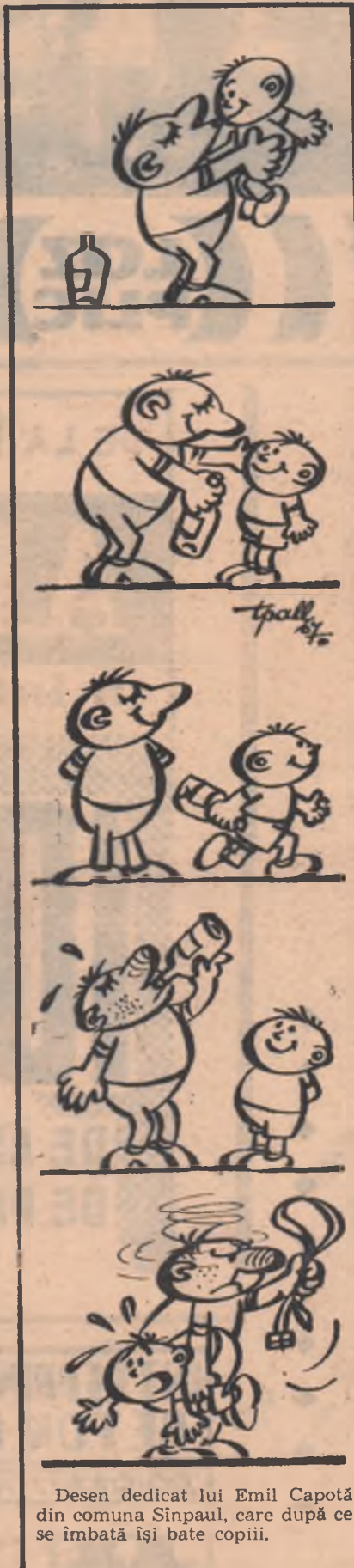
— Dar cum ai condus?

— Cu mâinile și cu picioarele.

— Și ți-ai făcut de cap.

Fericit că a găsit mașina, Teodor Ignat s-a dus să se culce și pe urechea cealaltă. Dar a uitat să pună ceasul deșteptător. Poate consiliul de conducere al C.A.P. va reuși să-l trezească... la realitate.

Pagină redactată de
Andrei CROITORU
și Vladimir PANĂ
Desene de T. PALL

Desen dedicat lui Emil Capotă din comuna Sînpaul, care după ce se îmbată își bate copiii.

LĂNȚIȘORUL SLĂBICIUNILOR

— Te rog să mă ajuți. Poate cunoști pe cineva la Centrul cooperativelor de consum Dumbrăvioara, că aș vrea să mă mute de la Călușeri, unde sînt gestionară, la cooperativa din comuna Ernei, unde-l casa părintească — o rugă într-o zi Ana Botoș pe o vecină.

— Nu cunosc pe nimeni din Dumbrăvioara. Du-te la Maria, că ea e de acolo și cum are o slăbiciune pentru mine, n-o să te refuze.

Ana dădu fuga la Maria.

— M-a trimes Aglaia, că știe că ai o slăbiciune pentru ea și n-o să mă refuzi. Vreau să mă mut cu serviciul și dumneata cunoști pe cineva la Centrul cooperativelor din Dumbrăvioara.

— Da, e simplu. Du-te la Clara Biro, șefa contabilă, că ea are o slăbiciune pentru mine.

Ana dădu fuga la Clara.

— M-a trimes Ileana, că știe că aveți o slăbiciune pentru ea și n-o să mă

MICA PUBLICITATE

VINDEM tocătoare mecanică. Vechime un an. Stare perfectă. Nu ne-a tocat decît fondurile. Adresați-vă la C.A.P. Brădești.

PIERDUT vremea și nefăcut cărămizile, fapt pentru care nu am putut termina la timp construcția grajdului de o sută capete. Declarăm nul termenul prevăzut în planul cooperativei agricole din Crăciunești.

PROFUND INDURERATĂ C.A.P. Zau de Cimpie anunță pe această cale pierderea creditului acordat în vederea dotării grajdurilor cu instalații pentru apă. După o îndelungată nefolo-

sire a fondului, acesta s-a dus pe apa Sîmbetei.

CAUTĂM întrebuintare pentru cele două trioare cilindrice cumpărate în 1965. Sugestiile se primesc pe adresa C.A.P. Cecă-laca.

ANIVERSAREA a trei ani de cînd curtea C.A.P.-ului din Rușii Munți este ornamentată cu țevi de felurite calibre va avea loc într-un cadru festiv. Sînt invitați toți cei interesați.

SCHIMB uscător de fin care a costat de ne-a uscat (22 000 lei) contra fin ca să avem ce usca. Adresa: C.A.P. Filiaș.

La C.A.P. Beica, rațiile de întreținere, în sectorul zootehnic, sînt de slabă calitate, deficitare în proteine și vitamine.

— De ce nu le lași slobode?
— Nu zău?! Vrei să le zboare curentul, cînd s-o deschide ușa?!?

SCAMATORII

Unde sînteți voi marii maeștri în scamatorie? În fața Rozei Patakfalvi, casieră la liceul din Sovata, ați păli de invidie. Figura clasică cu cei doi iepuri scoși dintr-un joben e nimic pe lingă ce e ea în stare să facă. Ultimul său număr de atracție constă dintr-o jonglerie cu două chitanțiere pe care face diferite scamatorii. Taie chitanțe cînd dintr-unul cînd din celălalt. Suma trecută pe chitanța care o primește depunătorul nu corespunde cu cea care rămîne în cotorul chitanțierului. Alte sume dispar complet, reapărînd în geanta scamatoarei noastre.

Perfecționîndu-și mereu arta, ea a reușit să sporească gradul de dificultate al eschibițiilor făcînd să dispară 2 000 apoi 3 000 și în sfîrșit 11 000 lei. Am spus în sfîrșit pentru că după aceasta și reprezentației scamatoarei i s-a pus capăt.

CINE PLĂTEȘTE ?

Sfatul popular al comunei Chibed a împrumutat, în urmă cu cîva timp, cooperativei agricole mai multe materiale de construcție. De! Ca între vecini. Numai că atunci, cînd a fost vorba de restituire, cooperativa s-a făcut că n-aude, n-a vede. Dacă tovarășii de la sfat vor să fie filantropi, treaba lor. Dar nu pe banii statului! Cine plătește acum?

refuzați să mă mut de la Călușeri la Ernei.

— Nu te refuz, pentru că într-adevăr am o slăbiciune. Vai, ce lănișor frumos porți! Ia să văd, cum mi-ar sta.

— Poftim.

— Și e de aur?

— Da.

— Ah, dar n-are medalion.

— N-are.

— În loc de medalion sînt buni și doi saci cu grîne.

— !?! Dar cred că n-o să țină lănișorul.

— Las că-i țin eu. Și sacii și lănișorul. Lănișorul slăbiciunilor și slăbiciunea pentru lănișoare a șefei contabile Clara Biro au făcut-o să nu mai calculeze cit prevede codul penal pentru luare de mită. Iar ce s-a întîmplat cu postul de la cooperativa din Ernei veți afla citînd Urmarea în numărul viitor.